

[Rimstad.]

Man kan forsøge at bygge billigere boliger. Mig bekendt bygges der f. eks. ikke mere kakkelovnsfyrede lejligheder i København. Et forslag herom har intet med tilbageskridt at gøre. Det vil altid være et stort fremskridt, at unge folk, som nu bor i lag i forældrenes lejligheder, kan få deres eget hjem, selv om det er et kakkelovnsfyret. Man kan nemt finde en billigere byggestandard end den på bjerget autoriserede, og i denne forbindelse må det erindres, at det enklere og billigere byggeri også er langt hurtigere at fuldføre end det mere komplicerede, og det kræver mindre kvalificeret arbejdskraft, et synspunkt, der i dag har stor betydning for industriproduktionen.

Endelig kan man indrette byggeriets finansielle forhold på grundlag af en langt lavere rente. Hertil kræves der en forøgelse af den private opsparing, den opsparing, som vi i øjeblikket behandler her i tinget, ganske vist i forbindelse med et forslag, som i sine virkninger er alt for snævert til også at kunne magte dette for samfundet så livsvigtige problem: tag over hovedet til den ungdom, der vil stifte eget hjem.

Erik Hansen: Det er naturligt og berettiget, at vide kredse af ungdommen føler boliglovgivningen som en oplagt uretfærdighed. Med næsten konstant sikkerhed er enhver bestræbelse i lovgivningen for en udvikling sigtende imod en tilnærmelse af priserne i den gamle og den nye boligmasse altid blevet til noget andet, end den skulle være, idet den har ført til en stadig større afstand mellem huslejen i den gamle og den nye boligmasse. Jeg ved meget vel, at uretten mod ungdommen ikke rettes ved at gøre uret mod andre kredse. Jeg ved meget vel, at der i mange prisbillige og gode lejligheder sidder ældre medborgere med små arbejdsindtægter, med en beskedent opsparet kapital eller med en pension, der ikke strækker til, hvis boligudgiften forøges. Af denne grund føler jeg mig ikke overbevist om, at en lovgivning, der tager sigte på et frit boligmarked, hvor efterspørgsel og udbud bestemmer prisen, vil skabe andet end uret mod et endnu større antal, end det allerede er tilfældet, så længe der er boligmangel i vort land.

Jeg hælder til den anskuelse, at de problemer, som skal klares på boligområdet, kun klares ad én vej, nemlig ved forøget boligbyggeri.

Jeg tror i øvrigt, man må gå helt andre veje, idet vort boligproblem, der 17 år efter besættelsestidens ophør stadig ikke er klareret og stadig af mange føles som en uret af både menneskelig og økonomisk karakter, på længere sigt hænger sammen med en lang række andre problemer, ikke mindst egnsudviklingen — som vi sidste uge behandlede et lovforslag om — der betinger udflytning af arbejdspladserne til steder, hvor jorden og muligheden for ferietilværelse er til stede.

Med industrialiseringen følger trangen til en anden udnyttelse af fritiden med en anden boligform end tidligere, hvor en 2 værelses lejlighed eventuelt med et enkelt kammer vel var et ideal for de fleste; der dengang havde længere arbejdstid, kortere ferie, færre penge, dårligere trafikmidler o. s. v. end nu. Forholdet er i dag ganske anderledes, end det var i 20erne og 30erne; prøv at se bladenes stærkt udvidede sideantal med stof om huset i haven; enhver bog omhandlende enfamilieshuset og feriehuset er på forhånd sikret succes på grund af den overvældende interesse, der er netop for disse ting.

I vor tid er idealboligen for menneskene ikke højhusene. Menneskene i atomalderens industrialiserede samfund har både større trang til og behov for i fritiden at leve individuelt. Jeg vil ikke underkende højhusbyggeriets anvendelse på flere områder, til kontorer, klinikker og administration, til boliger for enlige ældre, for unge og andre, der måtte ønske denne boligform; men til børn er højhusbyggeriet uanvendeligt som bolig. Friserede plæner og rulleskøjtebaner omgivet af et 2 m højt hegn er ikke en naturlig udviklingsplads for børn.

Det parti, hvori jeg har fundet mit ståsted, har altid haft en vis forståelse netop for familielivet; det viser lovgivningen for landbrugserhvervet, specielt den del, der tog sigte på oprettelse og bevarelse af husmandsbrug. Når man i sin tid debatterede problemerne om landbrugserhvervet og husmandsbruget som en ideel form for arbejdsplads og familieliv, så skelede man ikke alene til, om det var en økonomisk form, der gav